

Dokument nr. 8:49

(2003-2004)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm, Ulf Erik Knudsen og Gjermund Hagesæter

Forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Hedstrøm, Ulf Erik Knudsen og Gjermund Hagesæter om lov om endring i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane (Unntak fra eiendomsskatt for telekominstallasjoner)

Til Odelstinget

BAKGRUNN

Omorganisering av Televerket i 1994 fra statsdrift til statlig eid aksjeselskap, innebar at telenettet ikke lenger var omfattet av unntaket fra eiendomsskatt etter eiendomsskatteloven § 1, for eiendommer som "tilhører staten sine samferdselsforetak så langt dei tener ålmennyttige føremål". Høyesterett la under sterk dissens (tre mot to) i dom av 23. januar 2002 til grunn at det faste nettet til Telenor i Nesset kommune kunne bli gjenstand for eiendomsskatt. Dommen har medført at de fleste av de kommuner som har innført eiendomsskatt på verk og bruk, nå også krever eiendomsskatt på mobilanlegg og annen infrastruktur, herunder med virkning for bredbånd og neste generasjons mobilnett.

Den nye praksis som det med dette er lagt grunnlag for, støter an mot vesentlige generelle og spesielle nasjonale telepolitiske mål. Høyesterett har heller ikke vurdert dette. Forslagsstillerne finner det derfor uheldig å eiendomsbeskatte teleanlegg.

VURDERING

Det har vært bred politisk enighet om å legge til rette for utbygging og tilbud av fremtidsrettede telenett og teletjenester til alle deler av landet til lave priser. Landet skal ligge i fremste rekke i denne utviklingen. Dette gjelder i særlig grad mht. utvikling av bredbånd og mobilnett.

Med Norges demografiske og geografiske utgangspunkt stilles det særlige krav til utbygging og tilbud av teletjenester. Vesentlige befolkningsgrupper og geografiske områder vil ligge i det som fra et kommersielt synspunkt vil være marginale utbyggingsområder.

Et annet sentralt utgangspunkt, som særmerker teleanlegg i større grad enn andre installasjoner som eiendomsbeskattes, er at både mobil- og fastnett har et kontinuerlig behov for betydelige investeringer for å ta hensyn til krav om stadig økt kapasitet og oppgraderinger i tråd med den teknologiske utviklingen. Dette stiller utbyggere og offentlige myndigheter overfor særlige utfordringer mht. å utvikle rammebetingelser som ivaretar aktørenes evner til å ta risiko over tid. Eiendomsskatt vil dermed være å oppfatte som en form for formuesskatt basert på bruttoverdien av slike investeringer, som ikke bare har virkning i forhold til foretatte investeringer, men også vil være en ekstra omkostning ved vurderinger av når og hvor nødvendig oppgradering og utvikling av telenett skal foretas.

Forslagsstillerne registrerer at innføringen av eiendomsskatt på teleinfrastruktur skjer i en periode der investeringer i infrastruktur har vist seg å være svært utsatt for risiko, og nærmest mange steder har stoppet opp målt mot tidligere forventninger, behovet til folk og næringsliv. Dette forsterker den potensielle negative virkningen av eiendomsskatt på investeringer i teleanlegg over tid for private brukere, og for telenettet som en innsatsfaktor av avgjørende betydning for annen næringsvirksomhet.

Eiendomsskatten kommer på toppen av andre skatter og avgifter som bæres av virksomheter som investerer innenfor telemarkedet, samt teknologi- og markedsmessige usikkerheter. Dette vil ha en dempende effekt på evnen og viljen til å bygge ut og oppgradere telenett. Virkningen vil være større jo mer

marginalt utbyggingsområde det er snakk om. Det kan resultere i forholdsmessig mindre investeringer i desentrale strøk.

På den andre side vil nettoprovenyet av eiendomsskatten, fratrukket administrasjonskostnader (både i kommunal og privat sektor), være relativt lite. Dette er heller ikke inntekter som kommunene historisk sett har basert seg på. Det er samtidig klart at det hovedsakelig er de store bykommunene som vil få inntekter av betydning. I griseendte strøk vil inntektene være mer beskjedne. Det er m.a.o. sentrale strøk som vil ha nytte av eiendomsskatt, mens griseendte strøk vil kunne bli utsatt for de negative virkningene eiendomsskatt på utbygging av teleinfrastruktur kan gi.

Forslagsstillerne vil minne om eiendomsskatteutvalget (NOU 1996:20, Innstilling fra Eiendomsskatteutvalget av 1995), som viste til argumentet om at eiendomsskatten er en sikker inntektskilde for mange kommuner, ikke alene kunne være et argument for å beholde eiendomsskatt på anlegg som er en del av den offentlige infrastruktur.

I forarbeidene til skatteloven av 1911 ble det fremhevet den nytte grunneiendommene har av forskjellige samfunnsmessige tiltak som pådrar det offentlige utgifter, så som utgifter til vei, vann, kloakk og elektrisitet. En rekke av disse utgiftene kommer de faste eiendommene til gode, og fører til en verdistigning. Det har derfor vært ansett som viktig og riktig at det offentlige kompenseres utgiftene i form av eiendomsskatt. Denne begrunnelsen treffer ikke teleanlegg. De bidrar til å bedre infrastrukturen i den enkelte kommune. Det gis en merverdi for kommunene, kommunenes innbyggere og næringsliv.

Heller ikke forarbeidene til dagens eiendomsskattelov begrunner skatt på teleinfrastruktur. Det ble her fremhevet følgende begrunnelse for en eiendomsskatt (Ot.prp. nr. 44 (1974-1975)):

"Eiendomsskatten kan et stykke på vei fungere som en skatt på urealisert verdistigning, den er en sikker inntektskilde, eiendomsskatten kan føre til større omtanke når areal blir benyttet som byggegrunn, og

eiendomsskatten kan virke som en kompensasjon for offentlige utgifter til tiltak som er særlig nytte for brukere av fast eiendom, uten at utgiftene blir krevd tilbake gjennom særavgifter."

Ingen av disse begrunnelsene kan sies å passe i forbindelse med skatt på teleinfrastruktur. Teleinfrastrukturinvesteringer bidrar derimot til verdiøkning av byggegrunn, og gir grunnlag for verdiskapning for øvrig, som kommer kommunene til gode. Forslagsstillerne mener derfor at eiendomsskatt på dette området har lite til felles med eiendomsskatt for øvrig.

FORSLAG

Forslagsstillerne vil på denne bakgrunn fremme følgende

f o r s l a g :

Vedtak til lov

om endring i lov 6. juni 1975 nr. 29 om egedoms-
skatt til kommunane

I

I lov 6. juni 1975 nr. 29 om egedoms-
skatt til kommunane gjøres følgende endring:

§ 4 annet ledd annet punktum skal lyde:

Til verk og bruk vert m.a. rekna fabrikkar, *sagbruk, steinbrot*, fiskevær, saltehus, lenser, utbygde vassfall og vassfallsstykke, demningsverk, losse- og lasteplassar og liknande arbeids- og driftsstader, *likevel ikkje anlegg som nyttast til slik verksemd som er omfatta av lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon*.

II

Loven trer i kraft straks og med virkning fra og med 1. juli 2004.

11. mars 2004